

**Końcowa ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania
dotychczasowego planu urządzenia lasu
Nadleśnictwa Międzyzdroje
dokonana przez Dyrektora RDLP w Szczecinie**

W latach 2006 – 2015 Nadleśnictwo Międzyzdroje prowadziło gospodarkę w oparciu o Plan Urządzenia Lasu (PUL) - zatwierdzony decyzją Ministra Środowiska z dnia 21 maja 2008 r., znak: DL-lp-611-40/08.

W ocenianym okresie powierzchnia ogólna Nadleśnictwa zwiększyła się o ok. 50 ha i dzień 01.01.2016 r., na podstawie opisu taksacyjnego, wynosi 12 489,87 ha. Wzrost powierzchni nastąpił głównie z uwagi na przejęcie gruntów z Agencji Nieruchomości Rolnych.

Podział gospodarczy oraz wieki rębności przyjęte w poprzednim PUL sprzyjały prowadzeniu racjonalnej gospodarki w nadleśnictwie. Wykonanie zadań z zakresu pielęgnacji i użytkowania rębego w wysokości podanej w referacie Nadleśniczego, wynikało przede wszystkim z potrzeb hodowlano-ochronnych, a także z dbałości o stan sanitarny lasu i stosowania się do ograniczeń związanych z wielkością etatu użytkowników głównych.

Łącznie zadania z zakresu użytkowania lasu w wymiarze miąższościowym, zatwierdzone przez Ministra Środowiska, zrealizowano w 100%. Z czego etat użytkowania rębego w 84% (w tym cięcia przygodne to ok. 2%), a użytkowania przedrębego w 110% (w tym cięcia przygodne to ok. 11%). Główne przyczyny niepełnej realizacji etatu miąższościowego w użytkowaniu rębnym to: potrzeba kompensacji miąższości drewna pochodzącego z cięć w użytkach przedrębnych, pozostawianie kęp starodrzewu na ok. 5% powierzchni zrębu. Wzrost intensywności użytkowania przedrębego spowodowany był przede wszystkim potrzebą hodowlaną drzewostanów oraz koniecznością udostępnienia drzewostanów siecią szlaków komunikacyjnych.

Użytkowanie rębne w rozmiarze powierzchniowym wykonano na poziomie 102%, natomiast użytkowanie w Rb I na poziomie 75% . Etat powierzchniowy użytkowników przedrębnych zrealizowano w 97%. Taki układ procentowy wykonania jest odzwierciedleniem konieczności zagospodarowania drzewostanów przewidzianych do użytkowania przedrębego (objętych klęską od wiatrów huraganowych) rębniami „klęskowymi”.

Zadania z zakresu pielęgnowania lasu zrealizowano łącznie w 104% (na planowane 9 744 ha wykonano 10 103 ha). W aktualnej ocenie stopnia wypielęgnowania drzewostanów, dokonanej przez Wykonawcę prac urządzeniowych nie stwierdza się drzewostanów zaniedbanych pielęgnacyjnie.

Plan odnowień zrębów i halizn wykonano w 60%, dolesień luk w 167%, podsadzeń w 112%. Niezrealizowanie planu odnowień zrębów ma ścisły związek z przelegiwaniem zrębów (ponad 9%) oraz ze zmiany rębni z zupełnych na złożone (ok. 30%) w związku z zainwentaryzowaniem siedlisk przyrodniczych i realizacją,

programu „Ochrona siedlisk priorytetowych NATURA 2000”. Niepełne (73%) wykonanie odnowień po rębniach złożonych wiąże się z niską (ok. 50%) realizacją cięć uprzętających, która była konsekwencją nieustabilizowania odnowienia w drzewostanach użytkowanych rębnią złożoną uniemożliwiającym kontynuację rębni i odnowienia. Wykonanie planu wprowadzania podsadzeń produkcyjnych w 113% jest wynikiem potrzeb siedliskowych i kształtowania bioróżnorodności. Przekroczenie planu dolesienia luk zaistniało z uwagi na konieczność odnawiania luk powstałych na skutek działania wiatrów huraganowych. Dodatkowo należy także ocenić wzrost o ok. 600 ha powierzchni drzewostanów w klasie odnowienia (KO).

Wykonanie planu poprawek i uzupełnień na poziomie 41% nie budzi zastrzeżeń. Udział upraw i młodników na pow. otwartych zgodnych ze składem pożądanym (97%) oraz brak upraw niezgodnych ze składem pożądanym - świadczy o wysokim poziomie prowadzonej gospodarki leśnej.

Do stanu sanitarnego lasów uwag nie wniesiono. Szkody istotne, powodowane przez zwierzynę (głównie jeleniowate) występują średniorocznie na znacznej powierzchni (ok. 165 ha), co wskazuje na konieczność podjęcia działań zmierzających do ich ograniczenia. Ze strony szkodliwych owadów problemem były jedynie szkody w uprawach i młodnikach powodowane przez: smolika znaczonego (ok. 40 ha rocznie), smolika drągowca, przyplaszczka granatka. Z czynników abiotycznych największe znaczenie miały huragany w latach 2007 i 2014r. oraz coroczne podtapianie drzewostanów rosnących w bliskości Morza Bałtyckiego (efekt cofki). Łącznie pozyskanie posuszu, wywrotów i złomów, w minionym dziesięcioleciu wyniosło około 55 tys. m³.

Gospodarka łowiecka prowadzona jest w oparciu o Wieloletni Łowiecki Plan Hodowlany (WŁPH) na lata 2006-2015 r. Obecne stany zwierzyny (jeleń, sarna, dzik) są wyższe od stanów określonych w WŁP. Należy dążyć do pełnego wykonywania planów pozyskania jeleni, saren i dzików (obecnie średni wskaźnik realizacji wynosi odpowiednio 92%, 98% ,84%).

Nadleśnictwo Międzyzdroje zaliczone zostało do I kategorii zagrożenia pożarowego. Analizując przyczyny powstałych pożarów lasu, należy stwierdzić, że ponad 90% pożarów związane było z działalnością człowieka (w tym blisko 80% stanowiły celowe podpalenia). Należy kontynuować prowadzone przez nadleśnictwo działania profilaktyczne, z zakresu ochrony przeciwpożarowej gdyż liczba pożarów w kolejnych 10-leciach utrzymuje się na wysokim poziomie.

Podsumowując przeprowadzoną ocenę gospodarki przeszłej w Nadleśnictwie Międzyzdroje należy stwierdzić, iż realizacja zadań wynikających z zatwierdzonego PUL przebiegała w zasadzie zgodnie z założeniami tego planu. Realizowano działania zmierzające do zachowania trwałości i zabezpieczenia stanu sanitarnego lasu. Bardzo niepokojącym zjawiskiem jest wzrost o 9 lat przeciętnego wieku drzewostanów. Aktualnie przeciętny wiek drzewostanów wnosi aż 75 lat i wykazuje znaczne odstępstwo od połowy orientacyjnego średniego wieku rębności. Dalsze utrzymywanie takiej tendencji jest wysoce niepożądane. Przeciętna zasobność wzrosła o 55 m³/ha i wynosi obecnie 340 m³/ha.

Gospodarkę przeszłą Nadleśnictwa Międzyzdroje jak i wykonanie zadań wynikających z Programu Ochrony Przyrody oceniam jako prawidłowe. W najbliższym okresie należy zwrócić uwagę na utrzymanie wysokiego poziomu racjonalnej gospodarki leśnej, w tym na pełną realizację użytkowania rębnego. Należy stwierdzić, iż zadania planowe zrealizowane w minionym dziesięcioleciu nie naruszają postanowień zawartych w ustawie o lasach.

DYREKTOR
REGIONALNEGO DZIENIASTWA PRACOWNI
Stanisław Wencel